

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายสมคิด แสงมณี

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล เศรษฐบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ คุณหญิง ณ ลำปาง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
ดร. นริศ ยิ้มยิ้ม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม และทางด้านสิ่งแวดล้อมของเกษตรกร บ้านห้วยเป้า หมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งข้าวพวง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าร่วมโครงการ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า หมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งข้าวพวง อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข ตลอดจนข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า หมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งข้าวพวง อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ เป็นเกษตรกรบ้านห้วยเป้าที่เข้าร่วมในโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า ตำบลทุ่งข้าวพวง อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ จำนวน 93 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ทำการศึกษาโดยใช้สถิติ Chi-square และสถิติ Pearson's Product Moment Correlation.

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.7 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 48.8 ปี ส่วนมากมีระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่สี่หรือเทียบเท่า อาชีพหลักของเกษตรกร คือทำนา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.89 คน มีพื้นที่ทำการเกษตร โดยเป็นพื้นที่ของตนเองเฉลี่ย 9.96 ไร่ การเช่าทั้งหมดเฉลี่ย 9.50 ไร่ เป็น เกษตรกรบ้านห้วยเป้าที่เข้าร่วมในโครงการขยายผล

โครงการหลวงห้วยเป้าส่วนใหญ่มีรายได้รวม 75,690.32 บาทต่อปี มีรายได้จากปลูกผักเฉลี่ยรวมเฉลี่ย 49,090.91 บาทต่อปี จากปลูกไม้ผลเฉลี่ย 13,696.15 บาทต่อปี รายได้จากการพืชไร่เฉลี่ย 21,921.57 บาท รายได้จากการเลี้ยงสัตว์ 22,809.51 บาทต่อปี ในด้านการฝึกอบรม เกษตรกรในโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้าส่วนใหญ่ ได้รับการอบรมการพัฒนาอาชีพอย่างน้อยสองด้านหรือมากกว่า

ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า เกษตรกรมีเกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ด้านการพัฒนาสังคมและการตลาด และด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาอาชีพ

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่าปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของการดำเนินงานโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การถือครองพื้นที่โดยการเช่า และการถือครองพื้นที่ของตนเอง

จากการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ไค-สแควร์ พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของการดำเนินงานโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า ได้แก่ แหล่งปัจจัยการผลิต การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การได้รับการส่งเสริมอาชีพ การได้รับการอบรม และการเป็นสมาชิกกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ เกษตรกรในโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้ายังคงมีความต้องการให้มีการสนับสนุนการพัฒนาระบบประปาภูเขา และ/หรือ ระบบถังเก็บน้ำเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรองสำหรับการทำการเกษตรในฤดูแล้ง และการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรการเลี้ยงสัตว์-ปศุสัตว์ เกษตรกรอยากให้มีการสนับสนุนปัจจัยด้าน ยาและเวชภัณฑ์รักษาโรคสัตว์ ตลอดจนอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการอภิบาลสัตว์ อีกทั้งอยากให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานด้านปศุสัตว์อยู่ในพื้นที่โครงการห้วยเป้าเพื่อให้ความช่วยเหลืออบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการสุขาภิบาลสัตว์แก่เกษตรกร และสนับสนุนด้านแนวทางปฏิบัติเรื่องการปลูกและอนุรักษ์พันธุ์ไม้หายากและพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเพิ่มเติม ตลอดจนการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างพึ่งพาโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

Independent Study Title Farmers' Satisfaction Towards the Operation of the Royal Project Extended Program at Huay Pao, Chiang Dao District, Chiang Mai Province

Author Mr. Somkid Sangmanee

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Suraphol Sreshthaputra Advisor

Assoc. Prof. Dusdee Na Lampang Co-advisor

Dr. Narit Yimyam Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this research was to study 1) the factors of personnel characteristic, economic, social and environment of farmers at Huay Pao, Chiang Dao District, Chiang Mai Province 2) satisfaction of farmers towards the operation of the Royal Project Extended Program at Huay Pao, Chiang Dao District, Chiang Mai Province 3) the problems, obstacles and resolutions of the operation of the Royal Project Extended Program at Huay Pao, Chiang Dao District, Chiang Mai Province.

The population of this research was 93 farmers who had participated the Royal Project's Extension Program at Huay Pao, Chiang Dao District, Chiang Mai Province. Data were collected by using questionnaires. The statistical analysis was done by frequency, percentage, minimum, maximum, average and Chi-square analysis and Pearson's Product Moment Correlation.

The result showed that the majority of the farmers were male (81.7 %) with the average age of 48.8 years old. Most of the farmers were educated and had education level at primary school. The major occupation of the farmer was rice productions. On average the family members was 3.89 persons, the land tenure was 9.96 rais and the rental cultivation acreages was 9.50 rais. Most of the farmers had an average income from agricultural production about 75,690.32 baht per

year. Generally the farmers gained income from growing vegetables (49,090.91 bath per year), fruits (13,696.15 bath per year), crops (21,921.57 bath per year) and livestock (22,809.51 bath per year).

For the farmers' satisfaction towards the operation of the Royal Project Extended Program at Huay Pao, the farmers had very high level for social development and marketing and natural resources and environmental development, and at high level for carrier development.

The results of Pearson's Product Moment Correlation Coefficient analysis revealed that factors related to the farmers' satisfaction towards the Operation of the Royal Project Extended Program at Huay Pao were age, education level, number of family member, land rental area, and ownership land at significant at the 0.05 level of significant.

Chi-square analysis was used for hypothesis testing and showed that factors related to the farmers' satisfaction towards the operation of the Royal Project Extended Program at Huay Pao were production factor resources, study activity, training, carier extension and member of natural resources conservation at the 0.05 level of significant.